

Allmän studieplan för forskningsutbildning inom Funktionsnedsättning och samhälle (Disability research)

Studieplanen gäller för studerande som avslutar utbildningen med doktorsexamen och för studerande som avslutar utbildningen med licentiatexamen.

Funktionsnedsättning och samhälle behandlar funktionsnedsättning och funktionshinder i ett biopsykosocialt perspektiv. Inom ämnet studeras samspelet mellan varaktiga fysiska, psykiska, intellektuella och sensoriska funktionsnedsättningar och olika hinder och möjligheter som kan motverka respektive underlätta individens fulla deltagande i samhället på lika villkor som andra. Funktionsnedsättning och samhälle är ett tvärvetenskapligt ämne där kunskap från flera discipliner integreras.

Forskarutbildningen syftar till att fördjupa den studerandes kunskaper inom området Funktionsnedsättning och samhälle och göra den studerande väl beredd för självständiga insatser inom forskning och utvecklingsarbete. Utbildningens mål är att den studerande ska uppnå förmågan att självständigt planlägga och genomföra en kvalificerad forskningsinsats samt att presentera och sprida sina forskningsresultat inom och utanför akademien.

1. Utbildningens mål

För doktorsexamen ska den forskarstuderande:

Kunskap och förståelse

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskaps-utvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och

MB
2/4

- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

För licentiatexamen ska den forskarstuderande:*Kunskap och förståelse*

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

2. Antagningsvillkor**2.1 Grundläggande bestämmelser**

För att bli antagen till forskarutbildning krävs att den sökande har dels grundläggande behörighet, dels särskild behörighet enligt nedan. Vidare krävs att den sökande bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att klara utbildningen.

2.2 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet att antas till forskarutbildningen har den som har:

- avlagt en examen på avancerad nivå,
- har fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
- på något annat sätt inom eller utom landet har förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Om det finns särskilda skäl, kan fakultetsstyrelsen för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet.

2.3 Särskild behörighet

Särskild behörighet har den som har kunskaper motsvarande 90 högskolepoäng i något ämne av central betydelse för Funktionsnedsättning och samhälle.

Kraven på grundläggande och särskild behörighet anses även uppfylla av den som har avlagt motsvarande äldre examen, eller inom eller utom landet har förvärvat motsvarande kunskaper.

3. Antagning

3.1 Ansökan

Ansökan om antagning till forskarutbildning i funktionsnedsättning och samhälle ställs till prefekten vid Institutionen för beteendevetenskap och lärande, Linköpings universitet.

3.2 Antagningsbegränsning och urval

Till forskarutbildningen får endast antas så många forskarstuderande som kan erbjudas handledning, godtagbara studievillkor i övrigt och som har studiefinansiering. Antagningsbegränsning till forskarutbildning tillämpas om antalet behöriga sökande är större än antalet tillgängliga platser. Grunden för urval bland behöriga sökande till forskarutbildning i Funktionsnedsättning och samhälle är graden av förmåga att tillgodogöra sig sådan utbildning. Vid urvalet beaktas följande omständigheter:

- studieresultat som visar kreativitet, mognad, förmåga till självständigt omdöme och kritisk analys
- speciella kunskaper och erfarenheter hos den sökande, till exempel yrkesverksamhet, som kan vara av betydelse för att tillgodogöra sig forskarutbildningen.

I första hand görs urvalet på grundval av dokumenterat och av den sökande själv åberopat material, till exempel självständiga studiearbeten och intyg om yrkesverksamhet. Därutöver kan annat beslutsunderlag såsom intervjuer med den sökande vara av betydelse. Vid antagningen tas även hänsyn till den kompetens som de till forskarutbildningen knutna lärarna besitter.

3.3 Beslut om antagning

Beslut om antagning till forskarutbildningen fattas av institutionsstyrelsen vid Institutionen för beteendevetenskap och lärande.

4. Utbildningens utformning

4.1. Allmänt

Utbildningen för doktorexamen omfattar 240 högskolepoäng och består av en kursdel om 60 högskolepoäng och en avhandlingsdel om 180 högskolepoäng. Utbildningen för licentiatexamen omfattar 120 högskolepoäng och består av kurser om sammanlagt 30 högskolepoäng och en vetenskaplig uppsats om 90 högskolepoäng. Sådan examen kan antingen utgöra slutmål för utbildningen eller en etapp i utbildningen till doktorexamen.

Den studerande bör påbörja sitt vetenskapliga arbete redan under första årets studier och således bedriva forskningsarbete parallellt med kursbundna studier.

4.2 Kurser

I doktorexamen ingår kurser om 60 högskolepoäng bestående av:

- Inom forskarutbildningen angivna och obligatoriska kurser som syftar till att ge breda kunskaper i Funktionsnedsättning och samhälle, 15 högskolepoäng.
- Obligatorisk kurs, Tvärvetenskaplig forskningsmetod och tillämpningar, 7,5 hp.
- Inom forskarutbildningen angivna och obligatoriska kurser i vetenskaplig metod innehållande vetenskapsteori, forskningsetik, kvantitativ och kvalitativ metod, om sammanlagt 22,5 högskolepoäng.

MB OK

- Valbara kurser som syftar till att ge fördjupade kunskaper inom valda specialområden, 15 högskolepoäng.

I licentiatexamen ingår kurser om 30 högskolepoäng bestående av:

- Inom forskarutbildningen angivna och obligatoriska kurser som syftar till att ge breda kunskaper i Funktionsnedsättning och samhälle, 15 högskolepoäng.
- Inom forskarutbildningen angivna och obligatoriska kurser i vetenskaplig metod innehållande vetenskapsteori, forskningsetik, kvantitativ eller kvalitativ metod, 7,5 högskolepoäng.
- Valbara kurser som syftar till att ge fördjupade kunskaper inom valda specialområden, 7,5 högskolepoäng.

Forskarstuderande som undervisar ska genomgå kurs i grundläggande högskolepedagogik, sådan kurs får räknas in som en valbar kurs.

I forskarutbildningen ingår även forskningsmiljöns seminarieverksamhet. Det innebär att forskarstuderande förväntas presentera avhandlingsdelar på seminarier och aktivt delta i såväl andra forskarstuderandes avhandlingsseminarier som seminarier med inbjudna gäster.

För varje enskild forskarstuderande kan modifieringar göras till vederbörandes förkunskaper samt i relation till de krav som ställs genom deltagande i forskningsmiljön. De individuellt bestämda kurserna fastställs av den studerandes huvudhandledare efter samråd med den studerande och biträdande handledare och dokumenteras i den individuella studieplanen. I vissa kurser ges undervisning medan övriga inhämtas genom litteraturstudier.

Kurser på avancerad nivå och som inte ingår i villkoren för särskild behörighet kan efter godkännande av huvudhandledare tillgodoräknas i forskarutbildningen inom kvoten för valbara kurser.

4.3 Närmare information

Närmare information om forskarutbildningen lämnas av Institutionen för beteendevetenskap och lärande.

4.4 Avhandling för doktorsexamen

För doktorsexamen ska den forskarstuderande författa en vetenskaplig avhandling, vars omfattning motsvarar 180 högskolepoäng. Avhandlingen ska baseras på ett självständigt forskningsarbete och vara av betydelse för forskningen inom det valda området.

Avhandlingen ska utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser som den forskarstuderande har författat ensam eller gemensamt med annan person, kompletterad med en sammanfattande diskussion (sammanläggningsavhandling). De vetenskapliga texterna bör företrädesvis vara publicerade eller accepterade för publicering i erkända vetenskapliga tidskrifter, men ska i annat fall vara av sådan kvalitet att de kan publiceras i erkända vetenskapliga tidskrifter. Vid lagarbete ska den enskildes arbetsinsats kunna särskiljas och bedömas.

Avhandlingen ska försvaras vid en offentlig disputation. Regler om förfarandet vid disputation finns i Högskoleförordningen, vartill kommer lokala tillämpningsbestämmelser som fastställts av rektor och Fakultetsstyrelsen för filosofiska fakulteten.

Avhandlingsmanuset granskas vid ett allmänt seminarium i god tid innan beslut fattas om tid för tryckning av avhandling och disputation.

MB
RT

4.5 Uppsats för licentiatexamen

För licentiatexamen ska den studerande författa ett vetenskapligt arbete vars omfattning motsvarar 90 högskolepoäng. Uppsatsen ska baseras på ett självständigt forskningsarbete. Uppsatsen ska försvaras vid ett offentligt seminarium. Fakultetsstyrelsen för filosofiska fakulteten beslutar om de närmare formerna för den vetenskapliga uppsatsens framläggande.

5. Utbildningens uppläggning

5.1 Individuell studieplan

För varje forskarstuderande ska det upprättas en individuell studieplan. Den ska innehålla en tidsplan för den forskarstuderandes hela utbildning, uppgifter om hur handledningen är organiserad, en beskrivning av åtaganden i övrigt som den forskarstuderande har samt vad som i övrigt krävs för att utbildningen ska kunna bedrivas på ett effektivt sätt. Den individuella studieplanen fastställs av institutionsstyrelse vid Institutionen för beteendevetenskap och lärande enligt delegation av Filosofiska fakulteten efter samråd med den forskarstuderande och samtliga handledare. Den individuella studieplanen ska följas upp minst en gång per år, varvid den forskarstuderande och handledare elektronisk ska intyga att de tagit del av och godkänt studieplanens innehåll.

5.2 Undervisning

Undervisningen meddelas huvudsakligen i form av föreläsningar, seminarier och handledning. Den studerande ska under studietiden ta del i vetenskapliga aktiviteter genom att aktivt delta i seminarier, gästföreläsningar etc. Den studerande kan ges möjlighet att delta i undervisning och kunskapsprov vid annan fakultet eller annat lärosäte. Det ankommer på forskningsmiljön att erbjuda den forskarstuderande möjligheter att delta i internationella konferenser och kurser.

5.3Handledning

Den forskarstuderande har rätt till handledning under utbildningen så länge inte rektor har fattat beslut om annat. Val av avhandlingsämne ska ske i samråd mellan den forskarstuderande och dennes samtliga handledare och bör ske under utbildningens första termin.

Handledare inom forskarutbildningen är professorer, docenter och särskilt förordnade lärare inom för utbildningen relevanta forskningsmiljöer. Dessa har ett kollektivt ansvar för handledningen. För varje forskarstuderande ska minst två handledare utses. En av dem ska vara huvudhandledare. Huvudhandledaren ska vara docentkompetent, vara anställd vid Linköpings universitet och ha genomgått forskarhandledarutbildning. Biträdande handledare ska ha avlagt doktorsexamen eller ha motsvarande vetenskaplig kompetens. En forskarstuderande som begär det ska få byta handledare.

Rektor har fastställt riktlinjer för prövning av rätt till handledning och andra resurser för den forskarstuderande.

6. Examination

Examinationen sker huvudsakligen genom skriftlig eller muntlig tentamen och ska säkerställa att examensmålen för examen uppnås. Tentamina bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Huvudhandledare är examinator för de kurser för vilka särskild examinator ej utsetts och dokumenterar fullgörandet av moment i forskarutbildningen som ej är knutna till kurs eller avhandling.

Doktorsavhandlingen bedöms av en betygsnämnd i enlighet med regler i högskoleförordningen, vartill kommer lokala tillämpningsbestämmelser som fastställts av rektor och Fakultetsstyrelsen

MB *et*

för filosofiska fakulteten. Vid betygssättning tas hänsyn till avhandlingens innehåll och till försvaret av densamma. Avhandlingen ska bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd.

Fakultetsstyrelsen för filosofiska fakulteten beslutar om de närmare formerna för licentiatuppsatsens framläggande. Licentiatuppsatsen ska bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd.